

Ur *Den Kommunistiska Internationalen* N:o 4 (maj 1921)

J HERZOG.

Den revolutionära rörelsen i Schweiz.

Under krigsåren utgjorde Schweiz icke endast centrum och samlingspunkt för alla länders diplomater, utan där samlades också den internationella, revolutionära, socialistiska emigrationen. I Bern, Zimmerwald och Kienthal höll efter den II Internationalens fall den III Internationalens stiftare sina första sammankomster. Zimmerwaldkonferensens i Bern manifest höll hela världen i spänning. Lenin, Sinovjev, Bucharin, Trotskij, Radek fann i Schweiz en tillflyktsort. Dessa tider är förbi. De revolutionära emigranterna är försvunna, delvis utkastade ur landet. Zimmerwaldkommissionen flyttade över till Stockholm och Moskva och i dess ställe kom de från Tyskland, Österrike, Ryssland fördrivna furstarna. De schweiziska vederbörande uppbjuder sitt bästa, för att göra uppehållet i landet så angenämt som möjligt för dessa herrar, så att de i lugn och ro kan utarbeta sina motrevolutionära planer.

De revolutionära ryska meningsfrändernas värksamhet, deras skarpa kritik över den schweiziska socialdemokratins reformistiska och opportunistiska taktik, Zimmerwaldvänsterns stiftande genom Lenin och Radek, ur vilken grupp Schweiz' Kommunistiska Parti växte, allt detta har efterlämnat djupa spår i den schweiziska arbetarrörelsen.

När i november 1917 kommunisterna i Ryssland tog statsmakten i sina händer, avhölls i Zürich stora demonstrationer för freden, vilka demonstrationer började med stängandet av ammunitionsfabrikerna och slutade med gatustrider, barrikader, många sårade och döda och över hundra arresteringar. Då sköts för första gången i den schweiziska arbetarrörelsens - historia med kulsprutor på folket. Dessa demonstrationer utbröt spontant mot socialdemokraternas vilja, vilka gjorde allt för att avbryta oroligheterna. Vid revolutionsutbrottet i Tyskland och Österrike gick det schweiziska proletariatet till sin första allmänna storstrejk. Socialdemokraterna måste, antingen de ville eller ej, sätta sig i spetsen för rörelsen. Deras ledare förklarade emellertid alldeles riktigt vid den följande stora generalstrejken, att de varit tvingade härtill, och att de gjort allt, för att förhindra borgarkriget.

Efter de två sista misslyckade generalstrejkerna i nov. 1918 och augusti 1919 har bland vårt proletariat inträtt en period av lugn, vilken endast avbrytes av löne- och försvarsstrider. Detta lugn är emellertid endast skenbart.

Inom organisationerna undersöker och avhandlar man orsakerna till nederlagen, de medel och de vägar, som är nödvändiga för att snabbare komma framåt.

1. Den schweiziska folkhushållningen och det nuvarande ekonomiska och politiska läget i Schweiz.

Schweiz har under de senaste årtiondena utvecklat sig från en agrarstat med bedrivande av lantbruk och hantverk i mindre skala till en industri- och handelsstat. I dag livnär sig knappa 30 000 av befolkningen genom lantbruk. Industrin har utträngt hantvärdet och har utvecklat sig till kvalitetsindustri. Inom lantbruket har dock i huvudsak småbrukarsystemet bibehållits. En del av lantbefolkningen drog sig till industrisamhällena och städerna, och de som stannade kvar organiserade sig nästan uteslutande i Bondeförbundet, en ekonomisk och politisk organisation för bondeklassen. I anslutning till Bondeförbundet arbetar ett starkt ekonomiskt kooperativt företag för bearbetning och tillvaratagande av mjölk- och lantbruksprodukter, för inköp av foder, gödsel, maskiner och verktyg.

Det schweiziska lantbruket är på långt när ej i stånd att producera de livsmedel, som Schweiz behöver. Produktionen av spannmål täcker knappa 2 månader av landets behov, varför

Schweiz måste importera största delen av de nödvändiga livsmedlen. Under krigsåren gav detta bönderna, som var mycket skuldsatta, goda konjunkturer. Den goda affärsperioden för bönderna torde emellertid nu vara förbi, och småbönder, i all synnerhet de, som under krigsåren köpt sina jordbitar till dyra priser, måste ånyo skuldsätta sig.

Även den schweiziska industrin måste inköpa de flesta råvaror från utlandet och fabricerar nästan uteslutande för export, och hade under krisåren att kämpa med stora svårigheter på grund av ringa råproduktillförsel och minskade avsettningsmöjligheter, vilket tvang många fabriker att inställa driften och hade en svår transportkris till följd. Nu har den schweiziska liangens höga valuta gjort vår industri oförmögen till konkurrens på världsmarknaden, så att arbetslösheten åter starkt tilltager. Inom industrin gör sig till följd av alla dessa svårigheter en stark tendens till emigration gällande, vilket ytterligare måste försämra läget för fabriksarbetarna. Regeringen söker avhjälpa detta genom att utvisa de utländska arbetarna, i synnerhet de organiserade, vilket nyligen skedde med de italienska arbetarna, i syfte att bereda plats i fabrikena för landets egna.

Under de senaste åren har de schweiziska arbetarnas ekonomiska och politiska läge betydligt försämrats. Fördyrandet av de viktigaste konsumtionsartiklarna, vilka huvudsakligast förbrukas av den lägre befolkningen, stiger understundom till 600 % och därutöver. Prisen på livsmedel har ej fallit trots frigivande av import och export, utan stiger ytterligare.

Gentemot detta lyckades det ej ens för den bästa fackförening att bringa sina arbetares löner i jämnhöjd med prisstegringen. Lönerna för t. ex. träarbetarna, vilka äger en av de bästa och aktivaste fackföreningarna, är för närvarande 100 % högre än år 1914.

Detta är bankrutt för fackföreningarnas reformistiska taktik. Utvägen ur denna återvändsgränd visas arbetaren av kommunisterna vilka åter och återigen manar: Gå över från de lokala yrkesstrejkerna till allmän massaktion med politiska krav på staten, kapitalistiskurkarnas värkställande utskott.

Ropet har vunnit genklang så mycket mer som staten vid varje möjligt tillfälle öppet log bourgeoisins parti mot arbetarna. Vid demonstrationer och strejker skickade den polis och militär mot arbetarna. Den upphävde för att skydda arbetsgivarna de genom lagen garanterade fri- och rättigheterna, lät utspionera arbetarorganisationernas värksamhet, förbjöd utgivande av kommunistiska och ungdomstidningar och utvisade administrativt de inom arbetarrörelsen värksamma utlänningarna. Genom ekonomiska åtgärder skyddade den lantbrukarnas prisjobberi och spekulerade t. o. in. själv i de genom statsmonopol införda livsmedlen och medverkade därigenom själv till prisernas uppdrivande. Detta allt medverkade kraftigt till att beröva massan tron på ett fredligt uppnående av socialismen och att klargöra för densamma nödvändigheten av politisk massaktion.

En följd av detta ekonomiska och politiska elände var generalstrejkerna 1918 och 1919, vilka förlorade sin värkan genom högersocialisternas och centerns ledare. Dessa arbetarnas nederlag utnyttjade genast bourgeoisin till att ytterligare stärka sina maktmedel. T. o. m. i det obetydligaste samhälle mobiliserades ett borgarvärn och beväpnades ur statens tyghus. De revolutionära arbetare, vilka i egenskap av milis hade rätt att förvara sina vapen hemma hos sig, avväpnades. Polisstyrkorna förstärktes och utrustades med stålhelmar, karbiner, handgranater, kulsprutor och pansarautomobiler. Generalstaben sände officerare till Tyskland med uppdrag att där studera gatustridernas strategi. Borgarkriget är proklamerat i Schweiz. Staten har givit det sin sanktion.

II. Socialistiska Partiets ställning till den politiska situationen.

Schweiz har tre socialistiska partier. Under mitten av förra århundradet bildades Grütlianpartiet, ett högersocialistiskt parti av nationell karaktär, till största delen bestående av småborgare. Grütlianerna förenade sig för några år sedan med Socialdemokratiska Partiet, men blev 1917 uteslutna ur detta parti, emedan de ej ville giva avkall på sin centralorganisation. Man bör lägga märke till, att grütlianerna ej uteslöts på grund av deras nationalistiska reformistiska tendens utan av organisatoriska skäl. De flesta och de farligaste grütlianerna, Greulich, Buber, Gustav Müller, Pflüger, Kehl et consortes kvarstannade i Socialdemokratiska Partiet och utövar i denna stund därstädes stort inflytande. De bildar Socialdemokratiska Partiets högra flygel, bekläder flera mandat i nationalrådet och bedriver utan hänsyn till partiets beslut motrevolutionär politik. Grütlianernas huvuduppgift är bekämpande av bolsjevismen och arbetarmassans revolutionära aktivitet.

Det Socialdemokratiska Partiet består av ett virrvarr av alla möjliga socialistiska strömningar. I detta är förenade. grütlianer, olika variationer av centern, socialpacifistiska demokrater, kristliga socialister (grupp Ragaz), vänstersocialister, folk, vilka ständigt svänger mellan kommunisterna och centern, anarkister (grupp Brupbacher) och t. o. m. några kommunister, vilka av taktiska skäl ännu ej utträtt ur partiet.

Kittet, som sammanhåller partiets olika element, är centern, som innehar ledningen vid partikongresserna. Centern bildar föreningslänk mellan de olika partiernas motsatser och döljer desamma. För att uppnå detta måste självfallet för partienigheten skadliga element undanröjas. Därav Grimms, Grabers, Schneiders konsorters kamp mot den socialistiska ungdomsrörelsen. Därav även kommunisternas uteslutande ur partiet. I överensstämmelse med detta står även de beslut, som fattades under Socialdemokratiska Partiets senaste kongress, vilka beslut står i skriande motsägelse till hela partiets taktik. T. ex. anslutningen till Zimmerwald och Kienthal, avståndstagande från landsförsvaret, utträdet ur den II internationalen trots att flertalet partimedlemmar nekade att inträda i den III Internationalen, sabotage av revolutionär propaganda inom armén, det socialdemokratiska nationalrådets beviljande av kredit för militären utan att dessa herrar ställdes till ansvar, deltagande i kantonregeringen, beredvillighet att sända representanter till förbundsregeringen, om dess representanter kunde väljas av folket självt, motarbetande av massaktioner, sabotage av arbetarråd och driftsråd etc.

Det Socialdemokratiska Partiets taktik är trots dess till utseendet radikala beslut utpräglat reformistiskt. T. o. in. partiets vänstra flygel går med i denna riktning. Vänstern röstar för uppställandet av högerkandidater till parlamentet, om de själva därigenom kan få några mandat. De överlåter till kommunisterna kampen mot centern och gör sig därigenom ansvariga för opportunisternas oegentligheter. De gör intet för all kasta ut socialpatrioterna ur partiet och befriar sig från dessa förrädare, utan hjälper tvärt om centern att strypa kommunisterna. Dessa individer skiljer sig från centern genom den något radikalare utrikespolitiken i deras press, men mellan deras och centerns inrikespolitik kan man med bästa vilja i världen icke upptäcka någon skillnad.

Det socialdemokratiska partiet har ingenting lärt av de senaste årens händelser. Den gamla utslitna kursen bibehålles ängsligt. Blott icke göra något, som kan skada partienigheten!

Socialdemokraterna besvärjer de borgerliga i parlamentet att återvända till konstitutionen, trots att deras förnämsta talare, Greulich, utan att stöta pil motstånd från vänstern, öppet förklarar i nationalrådet, att de schweiziska arbetarna ingenting har att göra med bolsjevismen. Utan resultat. Socialdemokraterna tigger reformer. Förgäves. Bourgeoisin vill icke giva något mer, tvärt om, elen vill taga tillbaka det, som arbetarna tillkämpat sig. Det statliga understödet för de arbetslösa samt dyrtidstilläggen borttages, arbetstiderna förlänges,

lönerna minskas. Socialdemokraterna protesterar. Det hjälper icke. De fattar radikala resolutioner. De borgerliga skrattar däråt. Icke reformer, utan hela arbetarpartiets tillintetgörande är deras mål.

Det Socialdemokratiska Partiets allt mer och mer framträdande motrevolutionära karaktär, de trots alla ansträngningar resultatlösa försöken att ombilda partiet i revolutionär anda, var anledningen till bildandet av Schweiz Kommunistiska Parti. Detta parti har redan vunnit mark på de flesta större orter och bedriver ett intensivt upplysningsarbete. Trots alla förföljelser visar det massan den väg, som för ut ur det politiska och ekonomiska eländet. Denna väg är en seg, outtröttlig klasskamp för att störta bourgeoisins makt och för att förvandla det kapitalistiska profitsystemet till kommunistiskt behovssystem.

Schweiz Kommunistiska Parti avhöll i Zürich den 10. och 11. april sin 4. partikongress, vilken ägde rum under stor tillslutning från alla Schweiz' städer. Denna kongress hade att fastslå Kommunistiska Partiets ställning till Socialdemokratiska Partiet, till fackföreningarna, till rådssystemet och till parlamentarismen. Beträffande S. S. P. fanns blott en mening — omedelbar brytning med alla socialpatriotiska- och centrumelement. Beträffande frågan om fackföreningarna ställde kongressen sig på den ståndpunkten, att fackföreningarna i egenskap av proletariats ekonomiska massorganisationer måste erövrats av kommunisterna och genomsyras av kommunistisk anda. Därför skall i alla fackföreningar bildas kommunistiska fraktioner. Kongressen uppställde ett rådsprogram, vilket innehöll, att de i alla industrisamhällen förefintliga arbetarsammanslutningarna, vilka nu är sammansatta av delegerade från fackföreningarna och S. S. P., skall ombildas till arbetarråd på så vis, att sammanslutningarnas delegerade skall väljas direkt av arbetarna. På grund av de i Schweiz rådande förhållandena fann partikongressen det lämpligast att laga avstånd från parlamentarismen.

Som svar på S. S. P:s centralkomités kort därefter fattade beslut om att inträda i den III Internationalen och om att utesluta i det gamla partiet ännu befintliga medlemmar av K. P., riktade vi till S. S. P:s revolutionära arbetare och vänstersocialister ett upprop med uppmaning att utträda ur S. S. P. och förena sig med oss till ett enhetligt kommunistiskt parti. Vänstersocialisternas ledare inbjöds till en konferens med S. K. P:s centralkomité,* som skulle klarlägga frågan om vad som borde göras. Men trots det, att vi förklarade, att frågan om parlamentarismen icke finge utgöra något skäl till att omöjliggöra förenandet, syntes vänstersocialisterna även här sakna mod att taga detta steg. S. K. P. har vid kongressen för dess bildande utan förbehåll anslutit sig till den tredje Internationalen, under det att S. S. P. alltjämt tvekar om det skall ansluta sig eller icke.

Den socialistiska ungdomsrörelsen har på sina två senaste landskongresser ställt sig på samma grundvalar som S. K. P. och beslutit att skilja sig från S. S. P. Centralstyrelsen för ungdomsorganisationen är till största delen sammansatt av medlemmar ur S. K. P.

Om man iakttagit och undersöker utvecklingen av den politiska arbetarrörelsen i Schweiz, så kommer man till det resultatet, att även här de erfarenheter passar in, som gjorts i de flesta länder, nämligen, att den officiella socialdemokratin är oförmögen att visa proletariats vägen ur det kapitalistiska helvetet, och att endast ett självständigt kommunistiskt parti är i stånd härtill.

*

Sedan ovanstående rader skrevs, har söndringsprocessen inom Schweiz' Socialdemokratiska Parti ytterligare framskridit. De strömningar, som är grundläggande för hela den proletära rörelsen, framträder alltjämt tydligare, klyftan mellan den borgerligt-socialistiska

* Motsvarar det svenska partiets arbetsutskott (en engelsk term). Inom III Internationalen har "Centralkomité" vunnit allmän burskap. – Svenska red.

”kompromistiska. flygeln i partiet och den vänstra, revolutionära flygeln blir alltså djupare. Centrum ansluter sig naturligtvis till den högra riktningen.

Den gemensamma uppmärksamheten bland det schweiziska proletariats politiska organisationer koncentrerar sig på frågan om anslutning till den Tredje Internationalen. Tredje Internationalens andra kongress 21 punkter för upptagande i Internationalen har inom det Socialdemokratiska Partiet sammansvetsat center, höger och till och med vänstra flygeln till ett enda block mot Moskva. Som trollkarl visade sig ånyo centerns ledare Grimm, som inom det Socialistiska Partiets styrelse genom ett skickligt kompromissförslag utjämnade meningsskiljaktigheterna. Enligt Grimms förslag skulle det Schweiziska Socialdemokratiska Partiet formellt ansluta sig till Tredje Internationalen under avståndstagande från de 21 punkterna och under förbehåll av fullständig självständighet. De 21 punkterna är en hård nöt för högern, som så gärna vill ansluta sig till den Tredje Internationalen men icke kan låta binda sig av den i de 21 punkterna uppdragna revolutionära taktiken. För att med våld tvinga den Tredje Internationalen att upptaga centern beslöt styrelsen för Schweiz' Socialdemokratiska Parti på anhållan av Tysklands högra U. S. P. och Franska Socialdemokratiska Partiet att kalla till en konferens i Bern den 27. och 28. november alla de partiorganisationer, vilka utträtt ur den Andra Internationalen, men som till följd av de 21 punkterna icke kan inträda i den III Internationalen. Därigenom skall icke blott de hårda 21 punkterna sönderbrytas, utan också ett ryggsöd skaffas för riktningen Grimm till den 14 dagar senare likaledes i Bern avsedda partikongressen.

Men trots alla centrumdemonstrationer förblev Moskva ståndaktigt. Detta bevisar det brev, som ordföranden i den Kommunistiska Internationalens exekutivkomité, G. Sinovjev, skrev till de båda vänstersocialisterna Nobs och Schneider. I detta brev förklaras tydlig! och klart, att utan förbehållslöst antagande av de 21 punkterna och omedelbar brytning med högersocialisterna och centrum kan vänstersocialisterna naturligtvis icke komma in i den Tredje Internationalen. Till svar på detta brev avgav Nobs, ordförande i det Socialdemokratiska Partiets utskott i n:r 263 av ”Volksrecht” en förklaring, som slutade med dessa ord: ”Jag tillstår med det största beklagande, att den Tredje Internationalen efter sin andra kongress har beträtt vägar, vilka jag såsom partimedlem icke kan följa”. Med detta gav Nobs i avgörandets sista stund sitt partis vänstra flygel ett skott i ryggen, förrådde sina meningsfränder i striden inför fienden och anslöt sig till högra flygeln. Andra följer honom under de närmaste dagarna. Nobs handlingssätt avslöjar innehållet i och sammansättningen av Schweiz' Socialdemokratiska Partis vänstra flygel och bevisar, att vänstersocialisterna aldrig på allvar fört strid mot particentrum, mot opportunisten. Nu, då kampen måste upptagas, framträder vänstersocialisternas förnämsta ledare själva såsom opportunister. Ytterligare ett exempel på huru nödvändigt det är för den kommunistiska rörelsen all avlägsna alla opportunistiska förrädare ur den politiska organisationen.

Striden om den Tredje Internationalen kan i nuvarande ögonblick icke trängas i bakgrunden ens genom den alltså mera hotande och kännbart framträdande allmänna industrikrisen. Den laga valutan i grannstaterna och dessas stegrade konkurrensförmåga medför, att utländska varor översvämmar Schweiz, varigenom den schweiziska industrins avsättning omöjliggöres icke blott inom landet utan även i utlandet. Denna den schweiziska industrins oförmåga till konkurrens har till direkt följd en enorm arbetslöshet, då industrin sysselsätter 63 % av befolkningen och är tvungen att i huvudsak producera för utländska marknader. Denna arbetslöshet kommer att snabbt befördra revolutioneringsprocessen inom det schweiziska proletariats. Denna process tager sitt tydligaste uttryck i en statligt växande strävan till förening med den Tredje Internationalen. Med rätt bedömning av sakläget bereder sig de schweiziska kommunisterna till den kommande revolutionära kampen. Även vänstersocialisterna har beslutsamt ställt sig vid sidan av den Tredje Internationalen.

Under det att i början av september i Zürich's Volkshaus riktingen Scheidemann, Noske och konsorter höll råd angående finans- och andra ärenden för den Scheurerska bloddemokratin, har delegerade för Schweiz' Kommunistiska Parti mottagit sina Moskvaombuds rapporter, omedelbart dragit konsekvenserna därur samt utarbetat en stridsplan och riktlinjerna för vidare frammarsch.

Till frågan om *fusion* med vänstersocialisterna samt om Moskvauteserna har delegeradekongressen fastställt S. K. P.:s ställning genom följande förslag, som antogs nästan enhälligt endast en röst däremot)::

”Schweiz' Kommunistiska Partis utvidgade konferens välkomnar den Tredje Internationalens exekutivkomité's beslut beträffande fusionen med vänster-socialisterna, emedan därigenom äntligen den revolutionära enhetsfronten kan åstadkommas för det schweiziska proletariatet. Konferensen uppdrager åt S. K. P:s centralkomité att revidera partiprogrammet enligt beslutet på Tredje Internationalens andra kongress och att låta genom S. K. P:s tvänne representanter i den gemensamma kommissionen föreslå detta reviderade partiprogram såsom förslag till program för det nya partiet. Konferensen uttalar vidare, att de största ansträngningar måste göras för att på alla betydande orter sammanföra de revolutionära arbetarna i kommunistiska partisektioner. Emellertid får inga medlemmar av S. K. P. före det Socialdemokratiska Partiets kongress utträda ur socialdemokratin. S. K. P:s medlemmar är förpliktigade att inom S. S. P, gemensamt med vänstersocialisterna genomföra brytningsarbetet. Skulle vänster-socialisterna icke våga påtaga sig konsekvenserna härav, så måste de vara vid nästa socialdemokratiska kongress själva genomföra brytningen. De två representanter, som S. K. P. väljer till den av Tredje Internationalens exekutivkomité föreslagna kommissionen för förenandes, skall helt underställa sig S. K. P:s C. K:s direktiv.

I frågan om parlamentarismen intogs följande ståndpunkt:

”S. K. P:s utvidgade konferens beslutar efter ett orienterande referat av de från Moskva återvända delegerade att underkasta sig de beslut, som fattades vid den Tredje Internationalens andra kongress. Skulle det emellertid i praktiken visa sig, att deltagandet i parlamentet är skadligt för den revolutionära arbetarrörelsen, förbehåller S. K. P. sig att vid nästa internationella kongress framkomma med förnyat betänkande.”

Ställningen gentemot fackföreningarna och fackföreningskongressen är redan förut delvis fastställd och erkändes på kongressen enstämmigt såsom riktlinje genom följande förslag:

S. K. P:s konferens av den 11. och 12. september erkänner de statuter, som den Kommunistiska Internationalens andra kongress har uppställt beträffande värksamheten inom fackföreningarna under den revolutionära epoken och efter erövring av den politiska makten.

Den förpliktar sina medlemmar att inom fackföreningarna värka i denna riktning.

S. K. P. understödjer strävandena för åstadkommande av en enhetsorganisation för samtliga på klasskampens mark stående arbetare med det förbehållet, all denna enhetsorganisations avgörande instans utses genom direkt val av de organiserade arbetarna.”

Vid samma tid församlade sig vänstersocialisterna i Ullen för att klarlägga sin ställning till det sakläge, som uppstått till följd av det beslut, som Tredje Internationalens andra kongress fattat. Efter långa debatter fastslog den, under 11. och 12. september i Olten hållna konferensen för vänstersocialisterna, att den efter offentliggörandet av de 21 punkterna för upptagande i den Tredje Internationalen icke såge den ringaste grund till att revidera förut fattade beslut. Konferensen fasthåller oförändrat vid *grundsatserna* för den Tredje Internationalen och erkänner likaledes de på den Tredje Internationalens andra kongress antagna *statuterna* såväl som deras *logiska följd*, de bekanta 21 punkterna.

Konferensen fördömde den vacklande haltning, som de flesta ledare för det Socialdemokratiska Partiet i Schweiz intagit gentemot frågan om anslutning till den Tredje Internationalen och betraktade deras erkännande av proletariats diktatur som en svekfull manöver, vilkens mål det är att på nytt vilseleda massan med hänsyn till det verkliga saken.

Vänstersocialisterna skulle fördubbla sina ansträngningar för att uppnå sammanslutningen med den Tredje Internationalen samt reviderandet av partiprogrammet i enlighet med den Tredje Internationalens principiella och taktiska grundlagar och statuter.

Zürich.

J HERZOG.

Innehållförteckning till tidskriften [Den Kommunistiska Internationalen](#)